

Scientologikyrrkan och kritiken mot ADHD

I en debattartikel i Läkartidningen 7/2002 (sidorna 677-80) diskuterade Rolf Zetterström behandlingen av ADHD med centralstimulerande medel. Det som får mig att reagera är att han betecknade kritiken från den amerikanske neurologen Fred Baughman Jr som »tungt vägande« och att han i samma stycke refererade till psykiatern Peter Breggin. Baughmans och Breggins artilleri är förvisso tungt. Det är suggestivt och har haft stort inflytande på den massmediala debatten i USA. Men det har knappast någon saklig tyngd.

TOM FAHLÉN
med dr, Kungälv
vox@vanna.pp.se

■ I början av 1990-talet intensifierades i USA de massmediala angreppen mot begreppet ADHD och mot behandlingen med centralstimulerande medel. Det fick American Medical Association att göra en systematisk genomgång av den vetenskapliga litteraturen om ADHD. Resultatet rapporterades av the Council of Scientific Affairs 1997, publicerat i JAMA [1]. Om bakgrunden skrev man följande:

»Debate over ADHD within the research and medical communities has been mild and mostly concerned with nuances in the diagnostic and treatment paradigms. By contrast, highly inflammatory public relations campaigns and pitched legal battles have been waged (particularly by groups such as the Church of Scientology) that seeks to label the whole idea of ADHD as a 'myth' and to brand the use of stimulants in children as a form of 'mind control'. These efforts, which have been widely reported in the news media, have created a climate of fear among physicians, parents, and educators and have sown anxiety and confusion among the general public.«

Vad är Scientologikyrrkan?

Scientologikyrrkans sätt att agera följer ett mönster. I kampanjerna kan man också se länkar mellan olika agerande organisationer och personer.

Scientologikyrrkan grundades 1954 i USA. Därefter kunde dess lära, dianetiken, marknadsföras mer effektivt. Den påstods vara »den moderna vetenskapen om mental hälsa« och ha upptäckt »den enda källan till mental sjukdom eller störning«. Scientologikyrrkan hävdade att den, med hjälp av dianetiken, skulle kunna bota de flesta sjukdomar och höja

mänskligheten till en helt ny nivå. Med dessa anspråk lockades många människor till sekten för att sedan plundras på sina ekonomiska tillgångar. Scientologikyrrkan talade samtidigt om oförsonliga attacker mot sina fiender:

»Dianetiken är inte emot strid; den definierar vad som ska bekämpas. Detta inbegriper källorna till mänskligt lidande – inom den enskilda individen och inom samhället – samt fienderna till hela mänskligheten. I sitt förvillade tillstånd har människan inte känt sina fiender. De är nu synliga. Gå till attack!« [2].

Psykiatrin – huvudfienden

Psykiatrin utsågs som huvudfiende. För att underlätta attackerna bildade Scientologikyrrkan 1969 organisationen »Citizens Commission on Human Rights« (CCHR; se www.cchr.org). I sitt propagandamaterial är CCHR ytterst aggressiv. Psykiatrin sägs begå »mentala mord« och vara »den mest destruktiva enskilda kraft som påverkat samhället under de senaste 50 åren«. Psykiatrins utveckling jämförs med nazismens.

En viktig del av CCHRs attacker har riktats mot begreppet ADHD och behandlingen med centralstimulerande medel. Det började som en blixttack 1987. Medierna mobiliserades, magasin och dagstidningar skrev upprörda reportage, pratshower i TV hetsade, läkare som behandlade ADHD med Ritalina namngavs och attackerades. Politisk lobbyverksamhet bedrevs, konferenser anordnades och rättsliga processer drogs igång.

Wiseman och Breggin

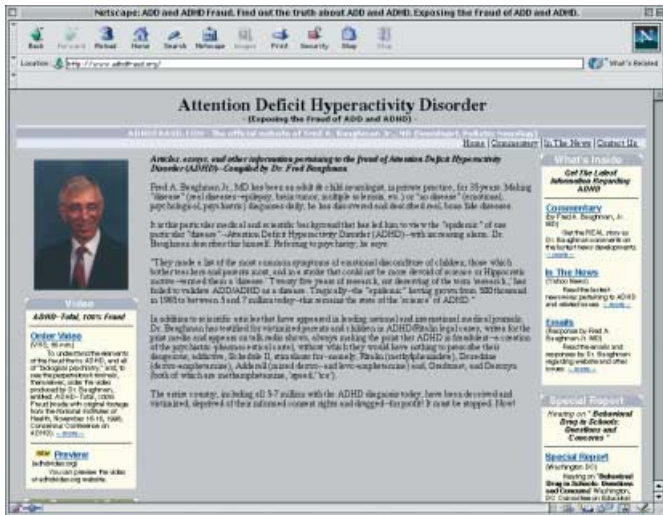
I sådana sammanhang framträder ofta Bruce Wiseman som CCHRs officiella talesman. Genomgående har han med sig två läkare, Fred Baughman Jr och Peter R Breggin, som »oberoende« vittnen. ADHD beskrivs som ett av psykiatrins många bedrägerier.

Peter Breggin (www.breggin.com) grundade på 1970-talet en organisation som gavs namnet »The International Center for the Study of Psychiatry and Psychology« (ICSPP). Den samlar material för attacker mot psykiatrin. Peter Breggins hustru, Ginger Ross Breggin, som har en ledande post inom ICSPP, var under 1970-talet aktiv inom Scientologikyrrkans PR-avdelning.

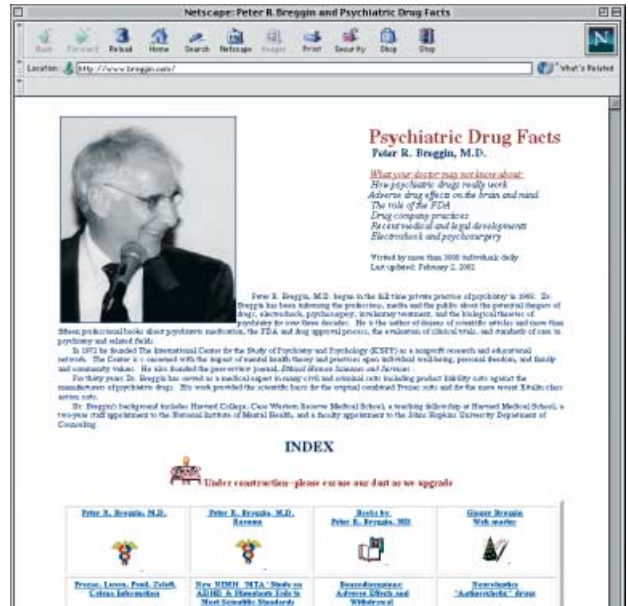
Breggin publicerade 1997 boken »Talking back to Ritalin« [3], enligt vilken en stor del av USAs barn ges hjärnsador genom försöken att kontrollera deras normala livlighet med centralstimulerande medel. Boken påstår att bedrägeriet och övergreppen blivit möjliga på grund av en allians mellan läkemedelsindustri, psykiatri och olika statliga organ.

Boken präglas inte av okunnighet. Tvärtom presenterar den mängder av fakta. Men dessa är tydligt valda för att bekräfta och illustrera den konspirationsteori som drivs. Breggin och hans medhjälpare har lusläst mängder av vetenskapliga artiklar och olika uttalanden om ADHD. Ur materialet har de tagit sådant som talar för anklagelserna och undvikit sådant som skulle kunna försvaga argumentationen. Mängden litte-

Psykiatrin utsågs som huvudfiende. I sitt propagandamaterial är CCHR ytterst aggressiv. Psykiatrin sägs begå »mentala mord« och vara »den mest destruktiva enskilda kraft som påverkat samhället under de senaste 50 åren«. Psykiatrins utveckling jämförs med nazismens.

www.adhdfraud.org.

www.breggin.com

raturreferenser gör framställningen vetenskapsliknande. Men det som skiljer den från vetenskap är oviljan att uppmärksamma sådant som kan tala emot de egna teserna.

»ADHD ett bedrägeri«

Fred Baughman Jr, som är CCHR:s »konsultläkare«, har också som grundtema att ADHD är ett bedrägeri. I linje med det har hans hemsida adressen www.adhdfraud.org. Man kan där, om man klickar på »Commentary«, se att han producerar inlägg i otrolig mängd. I debatter har han en standardfråga som ständigt återkommer:

»Can you cite final, confirmatory proof that ADHD is a disease/medical syndrome with a definite, discernible (patient-by-patient) physical or chemical abnormality/marker?«

Han ställer kraven på den nuvarande kunskapen om fysiska eller kemiska avvikelser orimligt högt. Så som han formulerar sin fråga måste den besvaras med ett »nej«. Frågan är retorisk. Den ska effektivt leda till den slutreplik som är variationer på följande:

»With no 'disease', 'syndrome', or anything 'neurologic', or 'biologic', there is nothing to 'diagnose', or 'treat', nothing with a prognosis: nothing to 'research' or build a 'practice' upon, no epidemic! There are, however, 5 million, entirely normal, children being drugged – for profit.«

Påståenden om biologisk psykiatri

På Baughmans hemsida kan man bl a finna hans artikel »Attention-deficit hyperactivity disorder and all biological psychiatry as fraud«. Efter påståendet att »biologisk psykiatri« är ett bedrägeri skriver han:

»This is criminal. It is child abuse. Nothing about it is the legitimate prac-

tice of medicine. It must be exposed. Those responsible for the fraud and deception must be publicly identified, charged, prosecuted and held accountable.«

Han avslutar artikeln: »Parallels to the rise of Hitler are unmistakable. Citizens of the USA, wake up! Your physicians will not be warning you.«

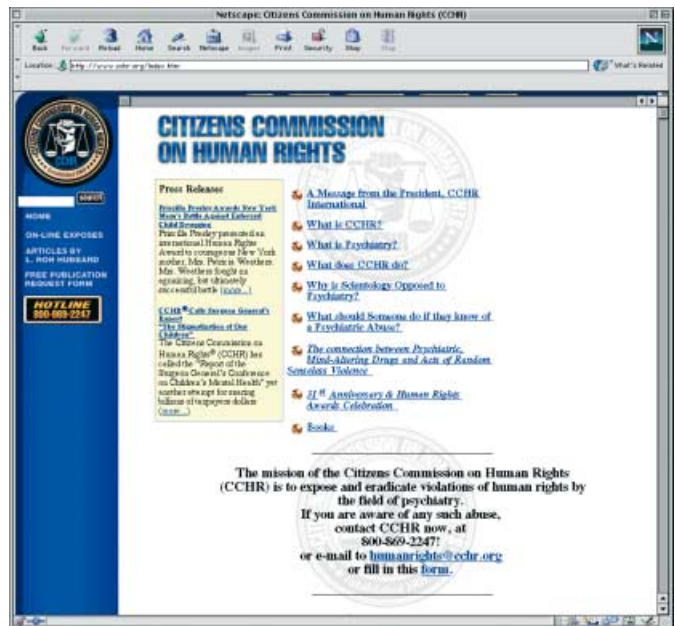
Väljer tonläge efter publik

Både Baughman och Breggin justerar emellertid tonläget efter den publik de har. Deras språk kan stundtals te sig vetenskapligt. JAMA-artikelnas uppmärksamhet är därför både viktig och svår:

»It is thus most important to separate legitimate concerns raised by scientific studies from abstract, distorted, or mendacious information from other sources« [1].

Referenser

1. Goldman LS, Genel M, Bezman RJ, Slanetz PJ. Council report: Diagnosis and treatment of attention-deficit/hyperactivity disorder in children and adolescents. JAMA 1998; 279:1100-7.
2. Hubbard LR. Dianetik: Den moderna vetenskapen om mental hälsa. Copenhagen: New Era Publications ApS; 1981.
3. Breggin PR. Talking ack to Ritalin. Monroe, ME: Common Courage Press; 1998.

www.cchr.org